

10 КЛАС

ВОГНЕВА ПІДГОТОВКА

*Тема 4.2. Стрілецька
зброя, поводження з нею,
догляд і зберігання*

Тема 4.2.1.

Автомат Калашникова

Загальні відомості.

1. Призначення, бойові властивості автомата
2. . Поняття про будову автомата та його автоматичну дію
3. . Розбирання і складання автома
4. та. Порядок неповного розбирання і складання АВТОМ

а

Автомат Калашникова є основним видом автоматичної стрілецької зброї. Створив його російський конструктор М.Т.Калашников. Автомат набув широкого визнання. Він простий за конструкцією і має високі бойові та експлуатаційні якості. На основі цього автомата створені й прийняті на озброєння армії ручний кулемет Калашникова (РКК) та інші зразки стрілецької зброї з ефективними бойовими властивостями.

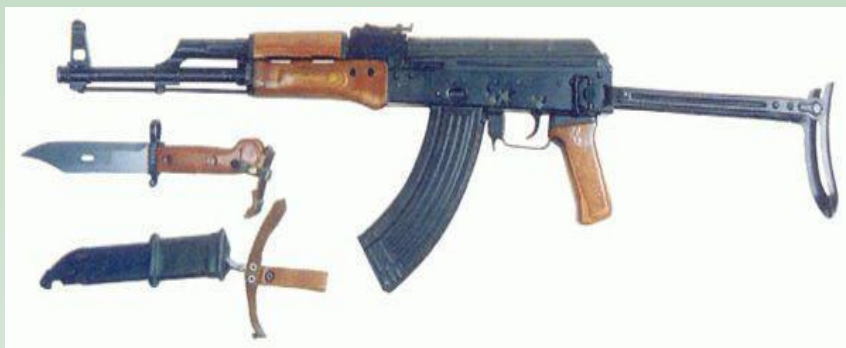

Основне виробництво в Росії - ІжМаш - Іжевський Машинобудівний Завод. Прийнятий на озброєння в 1947 році. Автомат розроблявся під проміжний патрон 7.62x39мм зразка 1943 року. В остаточному вигляді (перед прийомом на озброєння) АК був автоматичною зброєю.

Приклад, пістолетна рукоятка і цівка виконані з дерева

В 1959г АК був модифікований і прийнятий на озброєння під індексом АКМ - ствольна коробка стала виготовлятися штампуванням, зменшилася на 700г маса, був розроблений новий багнет-ніж, виготовлено штампуванням кришку ствольної коробки, введено уповільнення спрацьовування курка. На ствол почали встановлювати спеціальний компенсатор, який зменшував відведення ствола вгору і вліво при автоматичній стрільбі.

АКМС

АКМ

В 1974 році на зміну АКМ офіційно приймається на озброєння система зброї під новий, малокаліберний патрон калібру 5.45мм - АК-74.

АК-74

АКС-74

Цей автомат був сконструйований як заміна пістолетів-кулеметів, для використання екіпажами бойових машин. АКС-74У демонструє посередню точність і купчастість, малоприсаєднаний для поліцейської мети, але не дивлячись на це, багато підрозділів правоохоронних органів озброєно саме АКС-74У

На основі цього автомата створені й прийняті на озброєння армії
ручний кулемет Калашникова (РКК)

PKKS-74

PKK-74H

PKKSH-2

PKK-74H2

Характеристики	АКМ	АК-74
Калібр ствола, мм	7,62	5,45
Прицільна дальність стрільби, м	1000	1000
Найдієвіший вогонь, м	400	500
Дальність прямого пострілу, м:		
• по нерухомій цілі	350	440
• по рухомій цілі	525	625
Дальність зосередженого вогню по літаках і парашутистах, м:	500	500
Темп стрільби, пострілів/хв	до 600	до 600
Бойова швидкострільність пострілів/хв:		
• одиничними	40	40
• чергами	100	100
Вага із зарядженим магазином, кг	3,6	3,6
Вага багнет-ножа, г	450	490
Місткість магазину, патронів	30	30
Гранична дальність польоту кулі, м	3000	3150
Убивча дальність кулі, м	1500	1350
Початкова швидкість кулі, м/с	715	900
Вага патрона, г	16,2	10,2

**Автомат
Калашникова
складається з таких
десяти основних
частин**

Ствол із ствольною коробкою, прицільним пристроєм, прикладом і пістолетною рукояткою

Прицільний пристрій забезпечує наведення автомата при стрільбі по цілях на різні відстані.

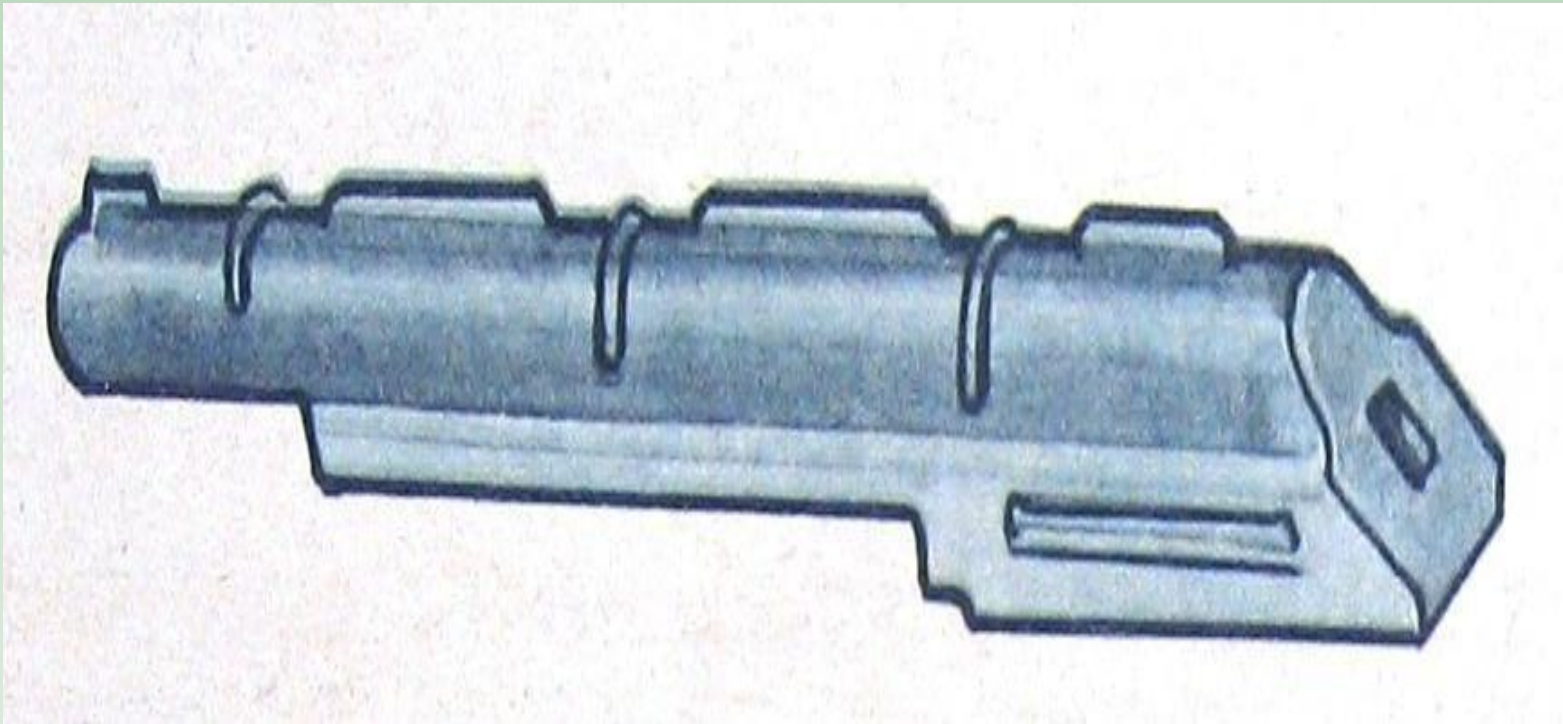
Ствольна коробка з'єднує частини і механізми автомата

Ствол служить для спрямування польоту кулі.

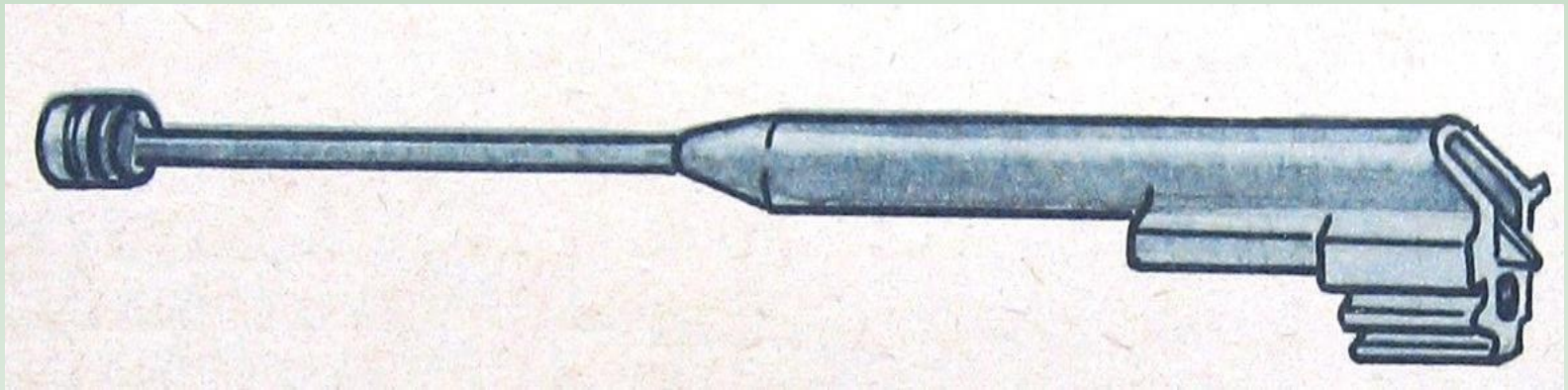
Приклад і пістолетна рукоятка забезпечують зручність дії автомата при стрільбі.

Кришка ствольної коробки

Кришка ствольної коробки потрібна для запобігання забрудненню частин і механізмів, розміщених у ствольній коробці.

Затворна рама з газовим поршнем

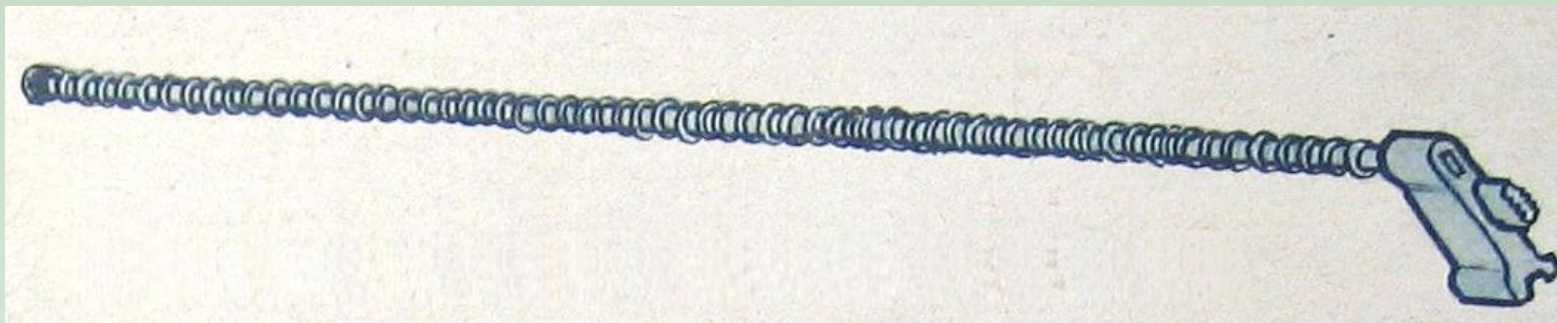
Затворна рама з газовим поршнем служить для приведення в дію затвора та ударно-спускового механізму.

Затвор

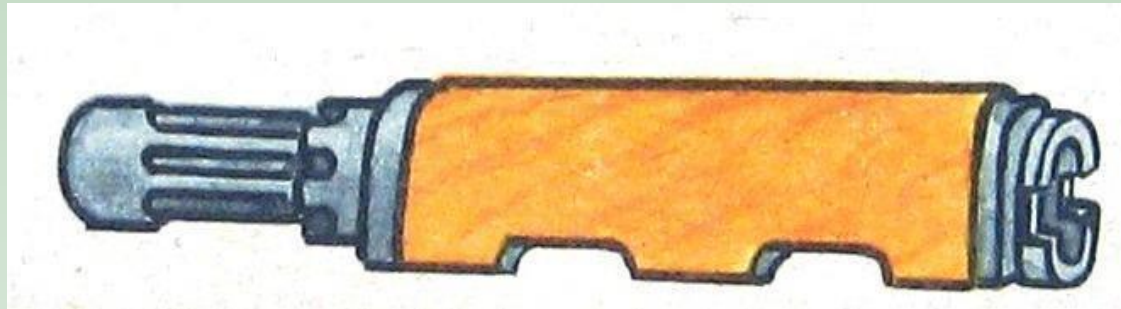
Затвор служить для досилання патрона у патронник, закривання каналу ствола, розбивання капсуля і викидання з патронника гільзи патрона

Поворотний механізм

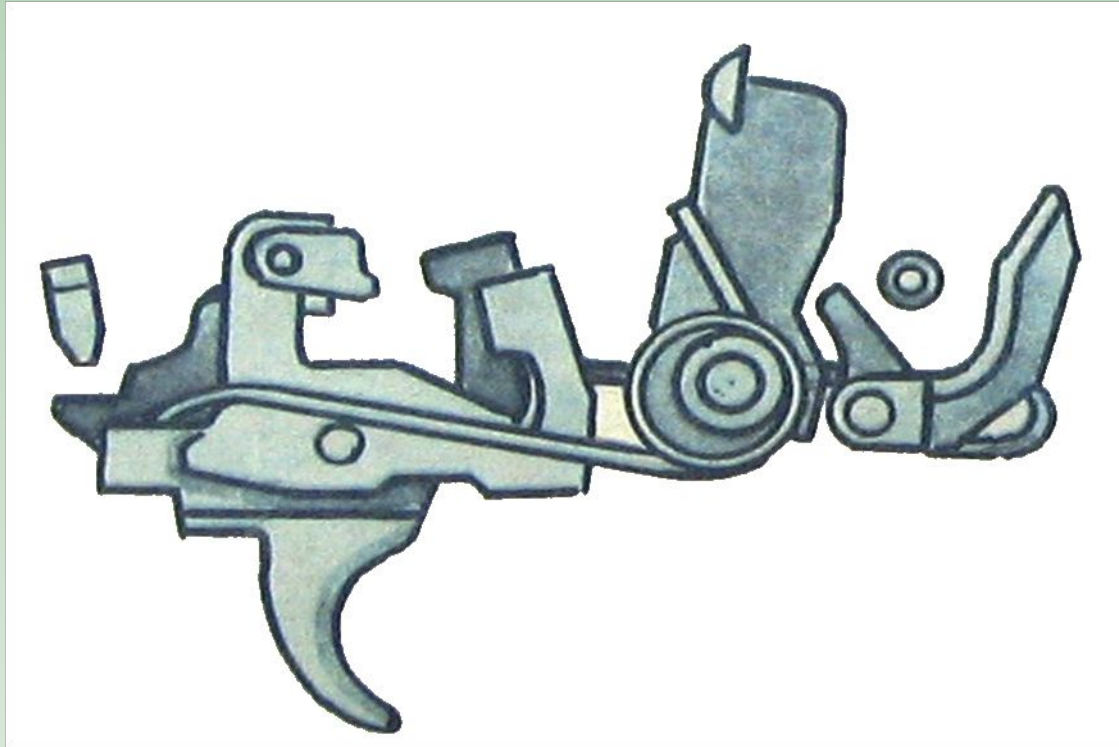
Поворотний механізм необхідний для повернення затворної рами із затвором в попереднє положення.

Газова трубка зі ствольною накладкою

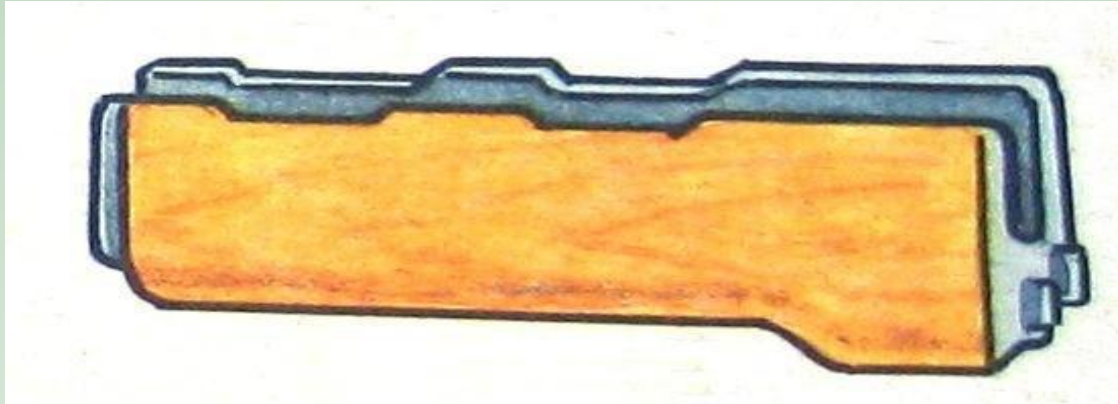
Газова трубка із ствольною накладкою призначена для спрямування газового поршня і для захисту рук від опіків при стрільбі.

Ударно-спусковий механізм

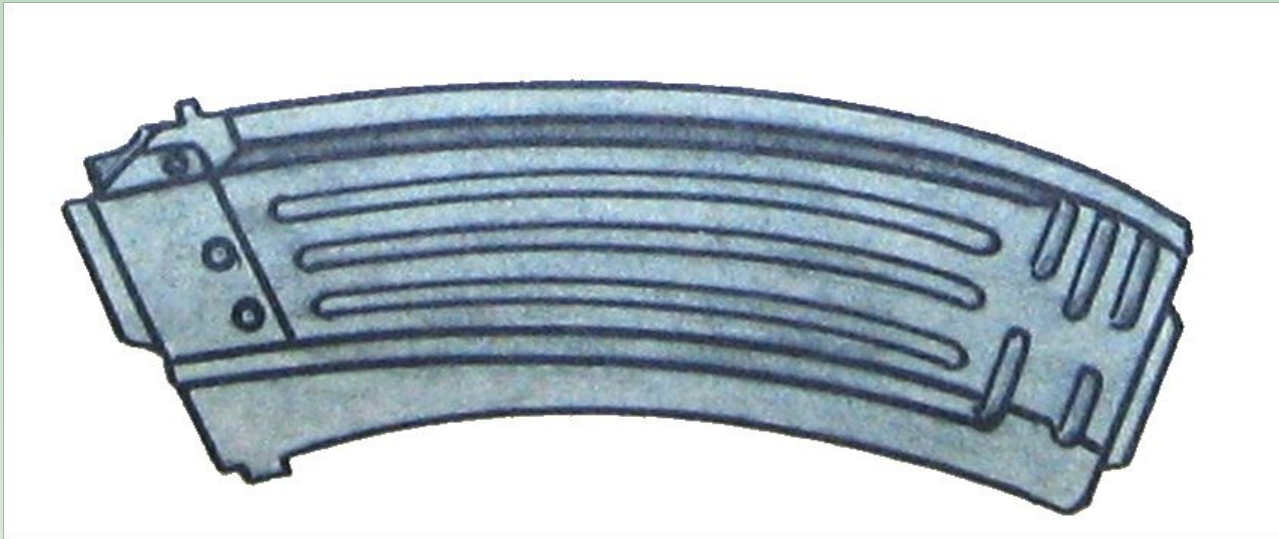
Ударно-спусковий механізм призначений для спуску курка з бойового зводу або із зводу автоспуску, нанесення удару по ударнику, забезпечення ведення автоматичного чи одиночного вогню, припинення стрільби, для запобігання пострілів при незапертому затворі і для постановки автомата на запобіжник.

Цівка

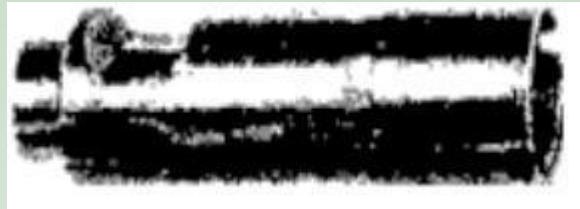
Цівка служить для зручності дії з автоматом і захисту рук від опіків.

Магазин

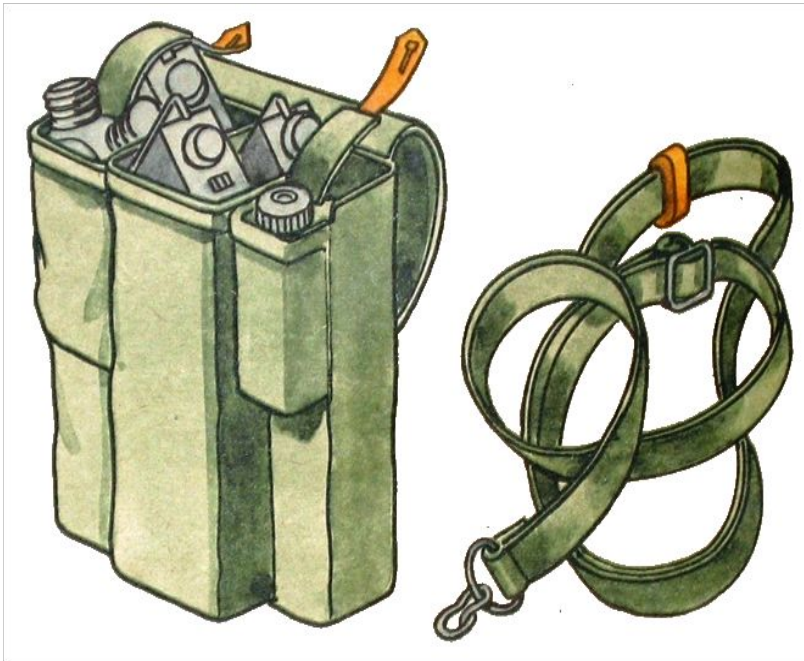
Магазин призначений для розміщення патронів і подачі їх у ствольну коробку.

Компенсатор (в АКМ) або дуловий гальмо-компенсатор(в АК-74)

Дуловий гальмо-компенсатор зменшує відведення стола вгору і вліво при автоматичній стрільбі.

До комплекту автомата ВХОДЯТЬ

Сумка для магазинів і ремінь

Багнет-ніж з піхвами

Приладдя до автомата.

Пенал

Кришка пенала

Мастильниця

Викрутка

Шпилька

Вибивач

Протирка

Йоржик

Шомпол

Повне розбирання автомата здійснюється для чищення його при значному забрудненні, після перебування його у воді, піску чи снігу, при переході на інше мастило і для ремонту. Зазвичай повне розбирання відбувається за стаціонарних умов (у майстерні). У всіх інших випадках виконується неповне розбирання (для чищення, змащування, усунення затримок тощо).

Автомат розбирається і складається на столі або на чистій підстилці. Частини і механізми складають у порядку розбирання. Поводитися з ними слід обережно, не класти одну частину на іншу, не докладати зайвих зусиль, не робити різких ударів.

**ПОРЯДОК
НЕПОВНОГО
РОЗБИРАННЯ
АВТОМАТА**

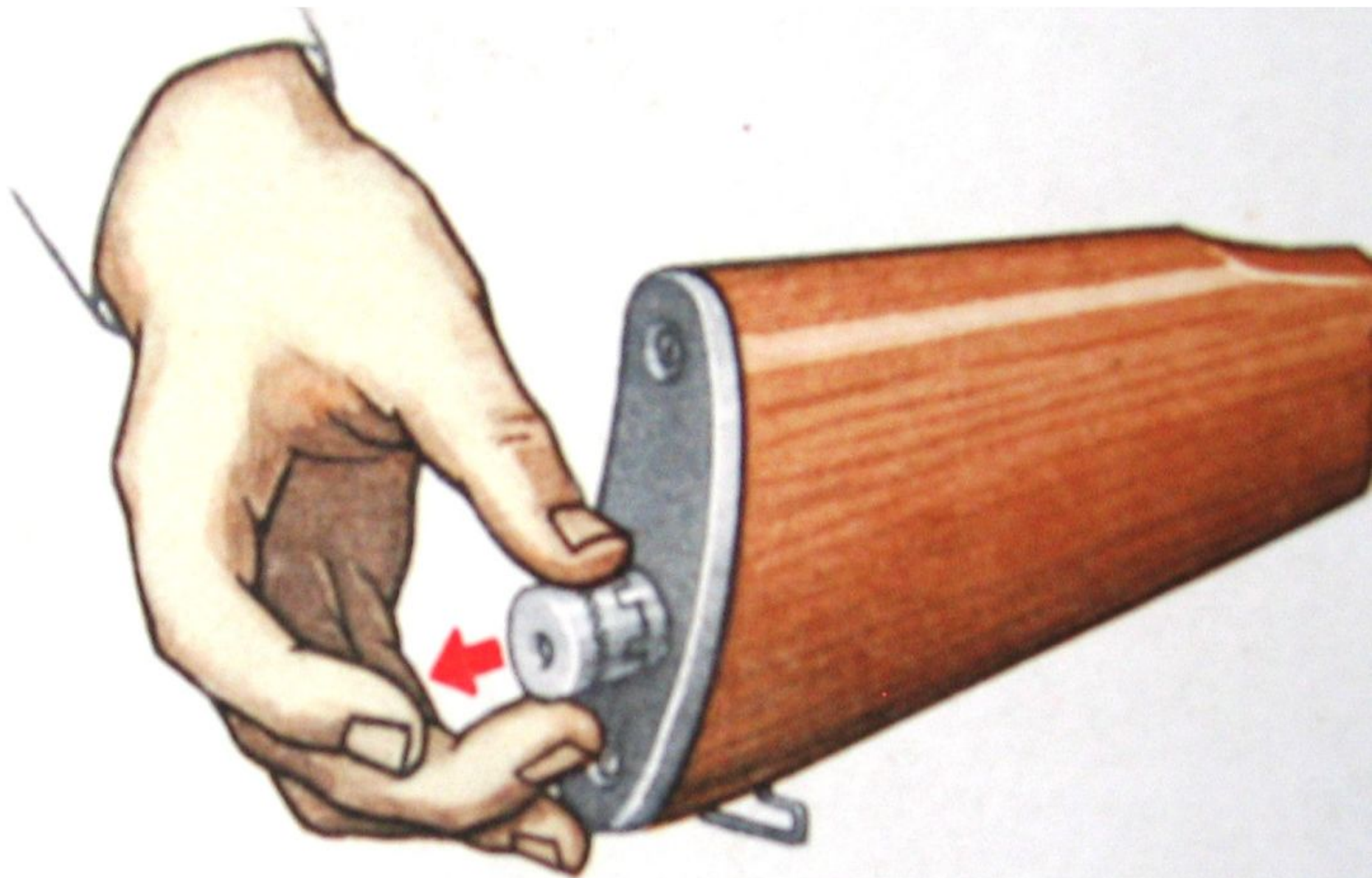
МАГАЗИН

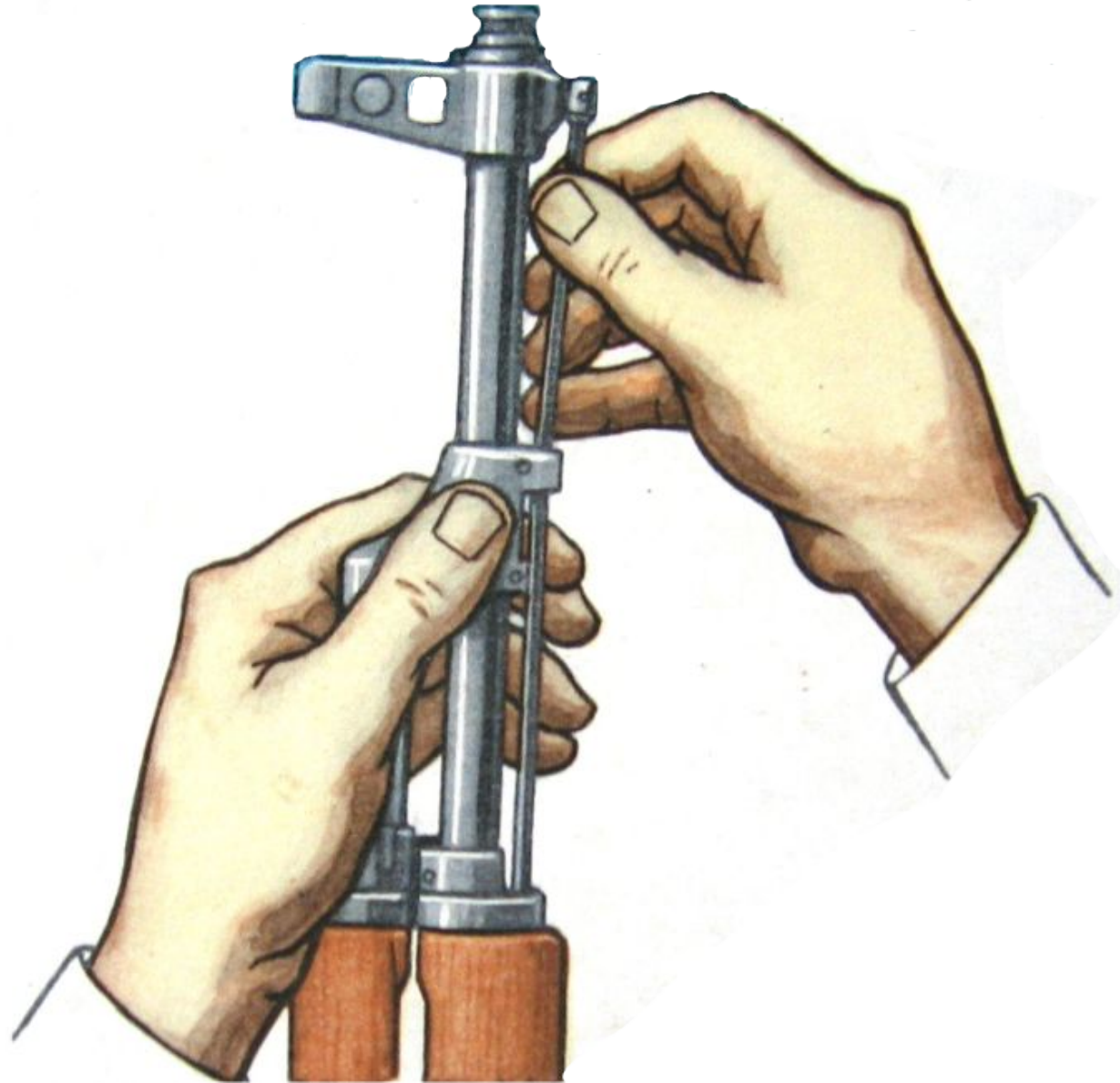

Перевірити,
чи **не залишився**
патрон
в патроннику

ПЕНАЛ 3 ПРИЛАДДЯМ

ШОМПОЛ

КРИШКУ СТВОЛЬНОЇ КОРОБКИ

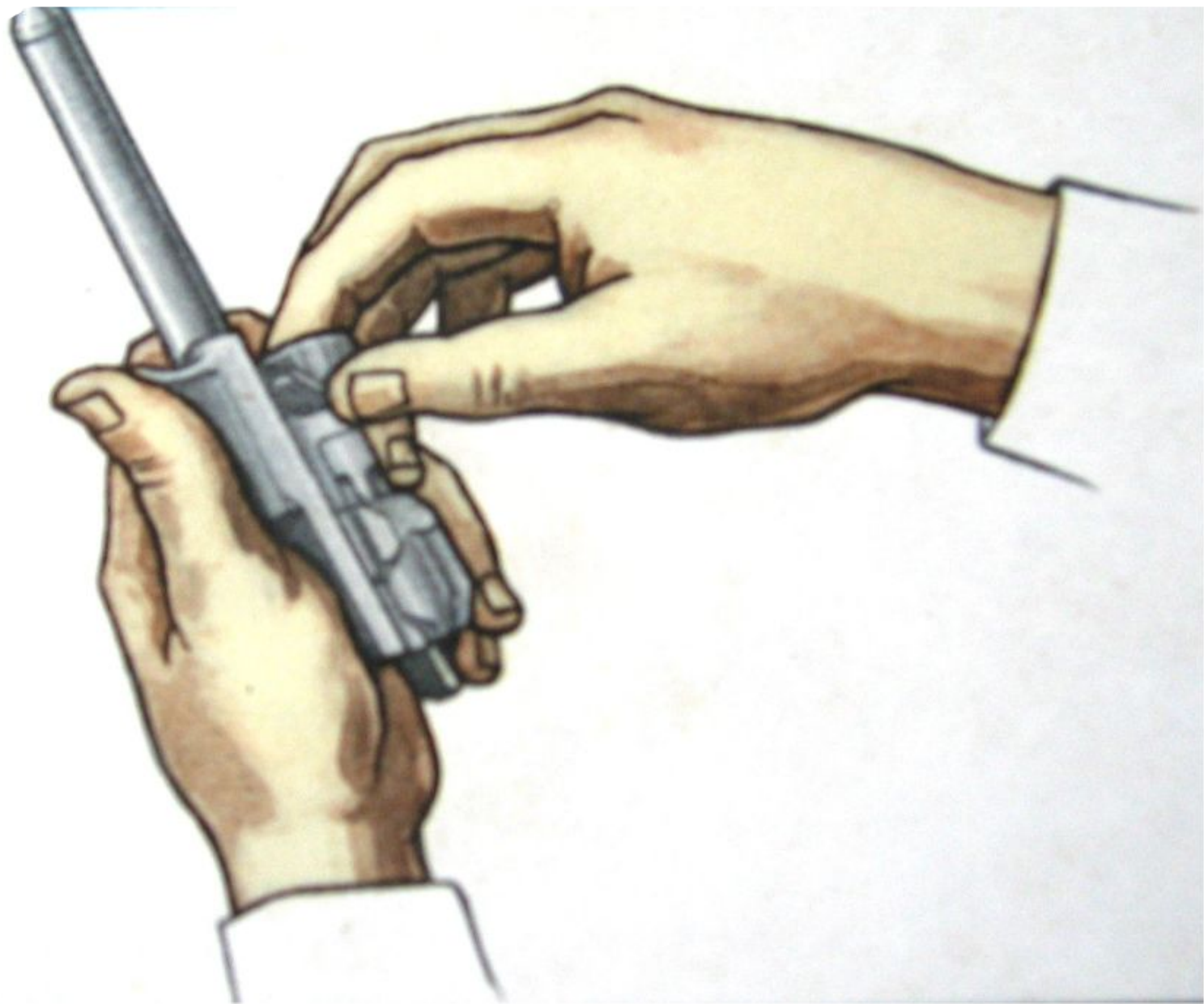
ПОВОРОТНИЙ МЕХАНІЗМ

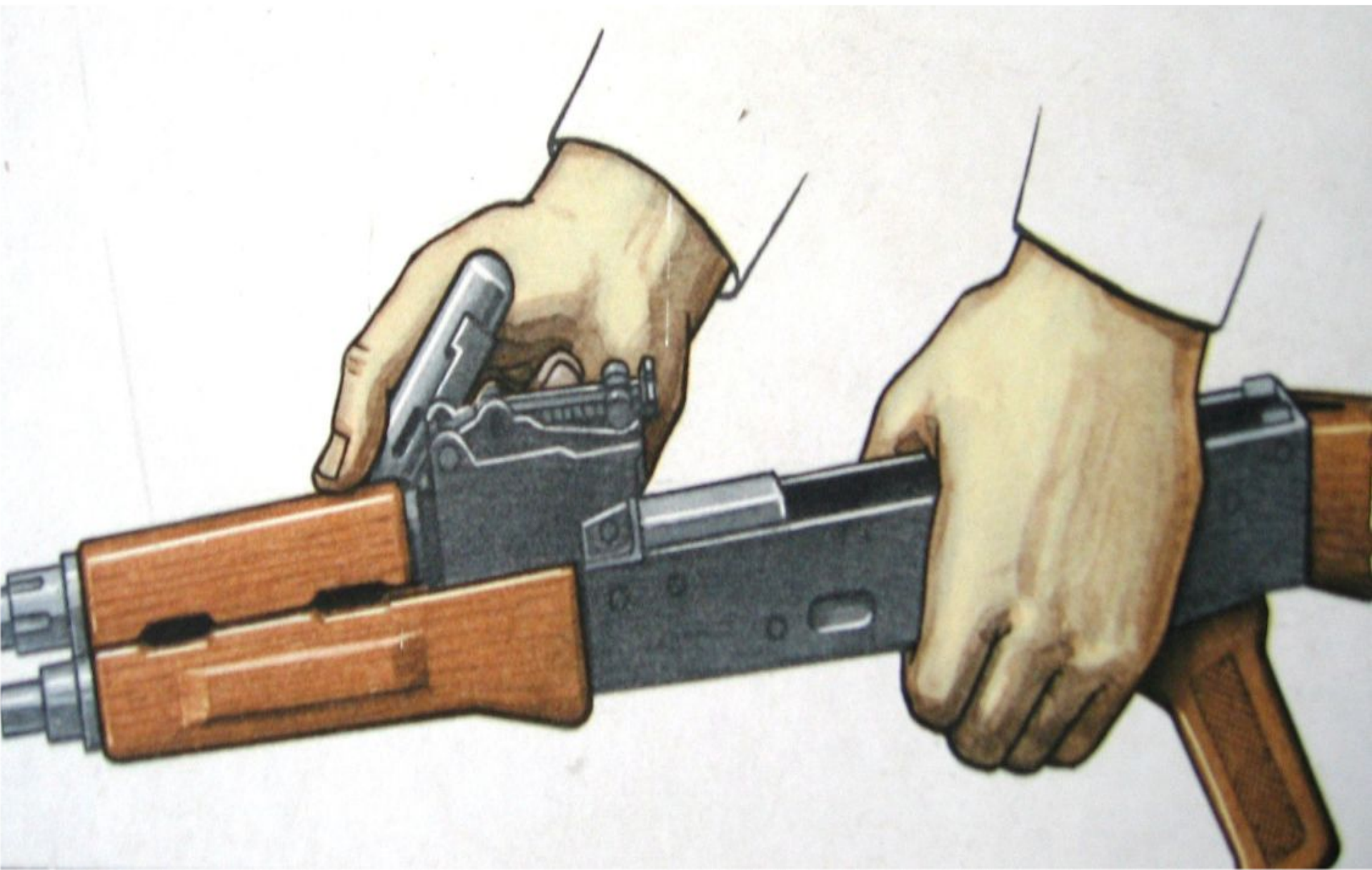
ЗАТВОР ПММ 3 ЗАТВОРОМ

ЗАТВОР ВІД ЗАТВОРНОЇ РАМИ

ГАЗОВУ ТРУБКУ

**ПОРЯДОК
НЕПОВНОГО
РОЗБИРАННЯ
І СКЛАДАННЯ
АВТОМАТА**

Неповне розбирання автомата

1. Відокремити магазин

Перевірити,
чи **не залишився**
патрон
в патроннику

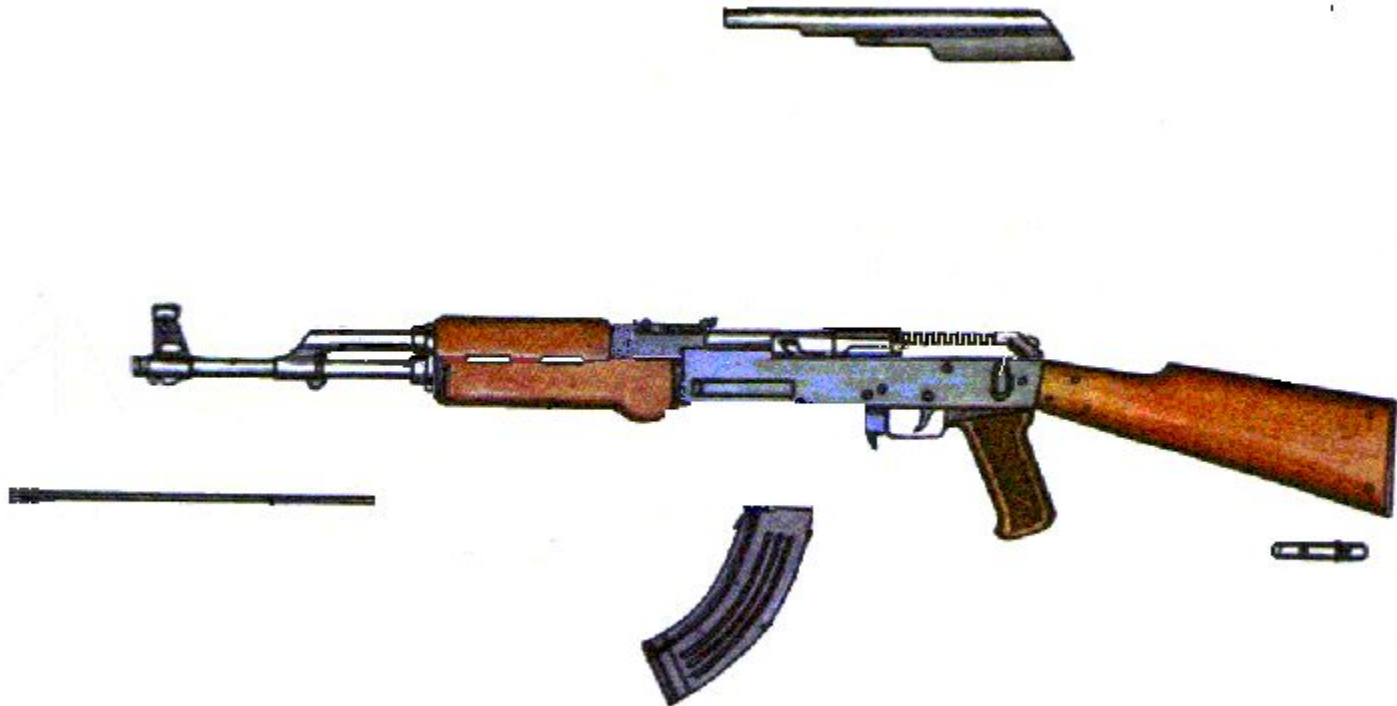
2. Вийняти пенал з приладдям

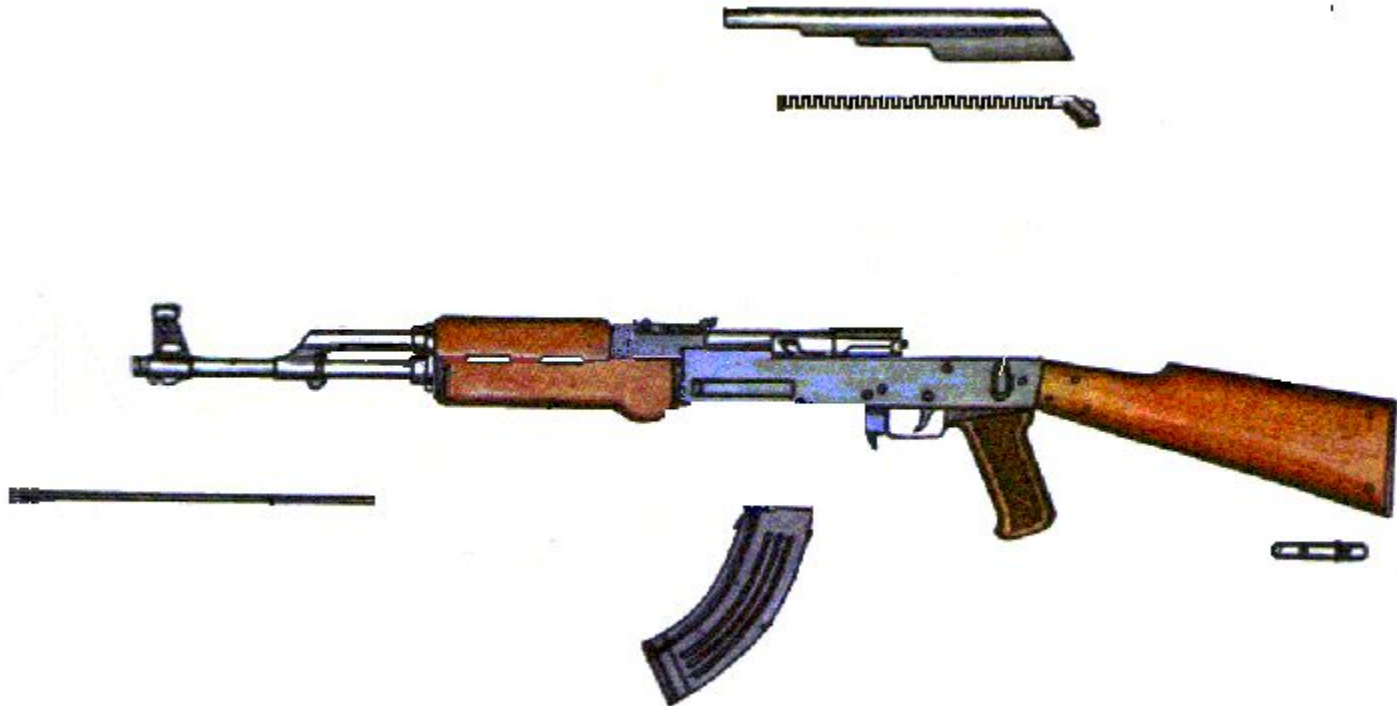
3. Відокремити шомпол

4. Відокремити кришку ствольної коробки

5. Відокремити поворотний механізм

6. Відокремити затворну раму з затвором

7. Відокремити затвор від затворної рами

8. Відокремити газову трубку зі ствольною накладкою

Складання автомата

1. Приєднати газову трубку зі ствольною накладкою

2. Приєднати затвор до затворної рами

3. Приєднати затворну раму з затвором до ствольної коробки

4. Приєднати поворотний механізм

5. Приєднати кришку ствольної коробки

**6. СПУСТИТИ КУРОК З БОЙОВОГО
ВЗВОДУ І ПОСТАВИТИ НА
ЗАПОБІЖНИК**

7. Приєнати шомпол

8. Вложити пенал з приладдям

9. Приєднати магазин

Тема 4.2.2.

Автомат Калашникова

Призначення, будова частин і механізмів автомата, приладдя і патронів.

1. Призначення, будова частин і механізмів автомата.
2. Приладдя до автомата.

Робота частин і механізмів автомата.

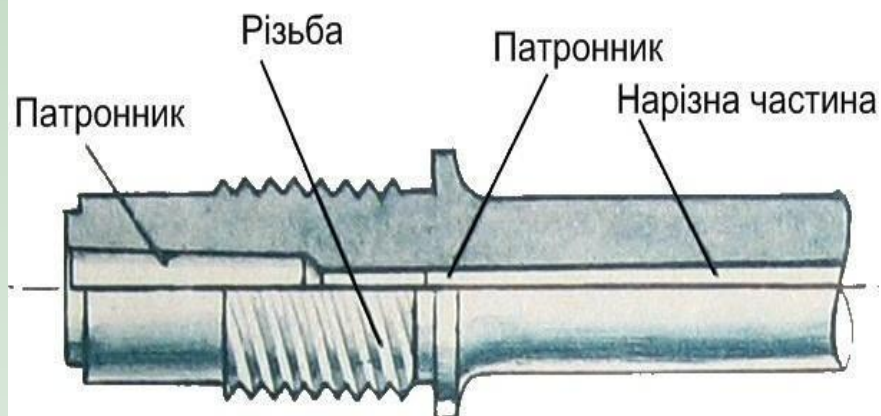
1. Робота частин і механізмів при заряджанні та стрільбі.
2. Затримки під час стрільби, способи їх усунення.
3. Тренування у неповному розбиранні і складанні автомата (Н-В-2,3).

Догляд і зберігання, поводження із автоматом.

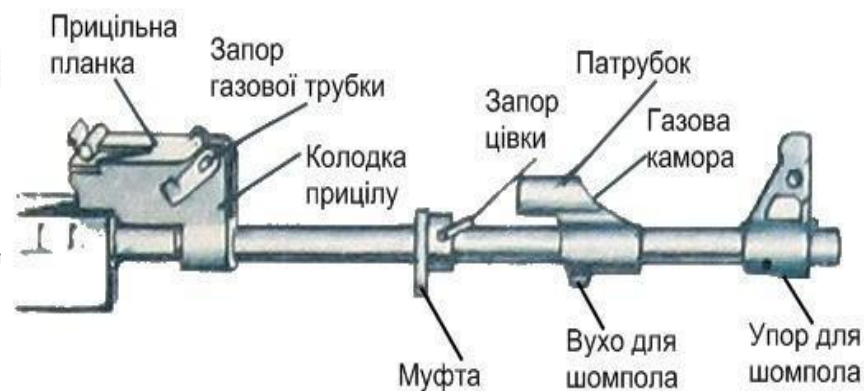
1. Заходи безпеки при поводженні з автоматом і патронами.
2. Чищення, змащення і зберігання автомата.

**Призначення,
будова частин і
механізмів
автомата**

Ствол служить для спрямування польоту кулі

КАЗЕННА ЧАСТИНА

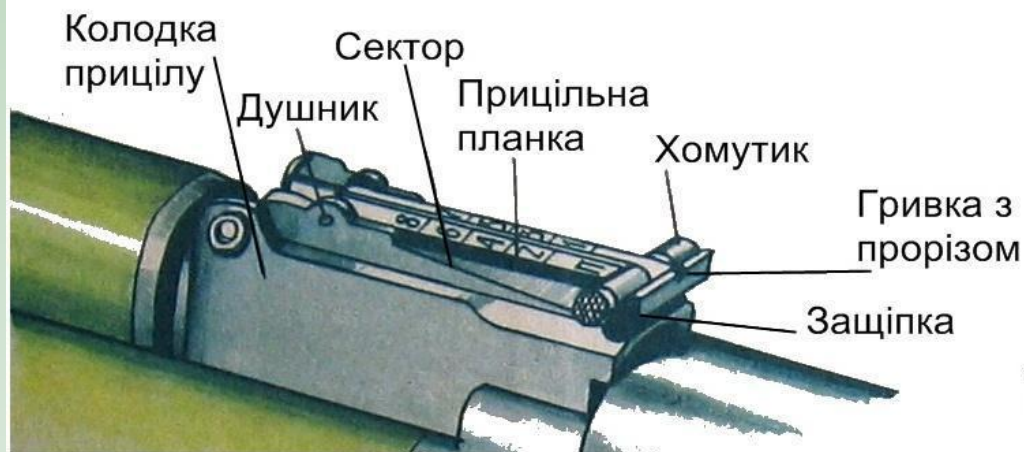

ЗОВНІШНІЙ ВИГЛЯД СТВОЛА

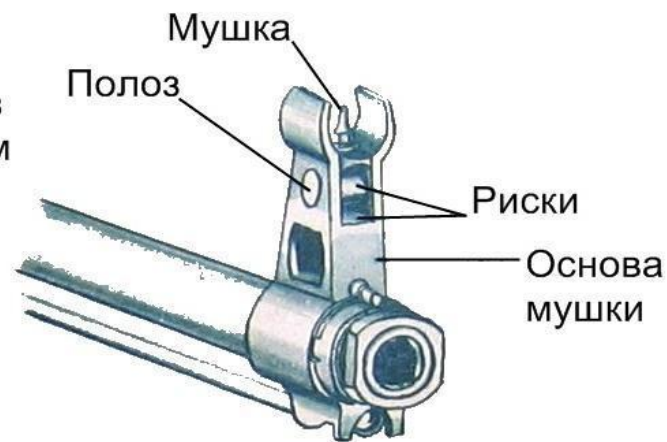
Ствольна коробка з'єднує частини і механізми автомата, забезпечує закривання каналу ствола затвором і запирання затвора.

Прицільний пристрій необхідний для наведення автомата при стрільбі по цілях на різні відстані

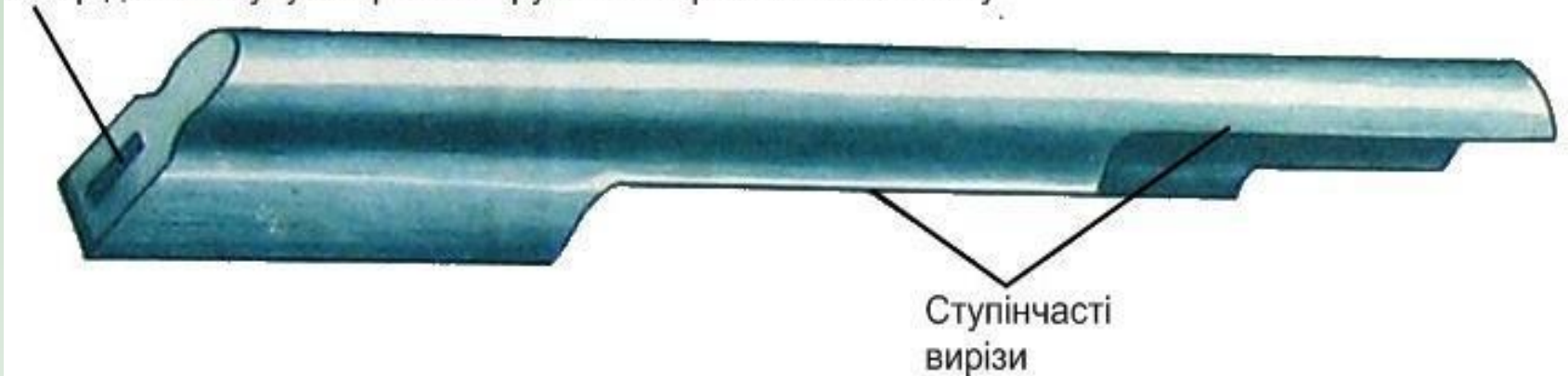
ПРИЦІЛ

МУШКА

Кришка ствольної коробки потрібна для запобігання забрудненню частин і механізмів, розміщених у ствольній коробці.

Отвір для виступу напрямної трубки поворотного механізму

Ступінчасті
вирізи

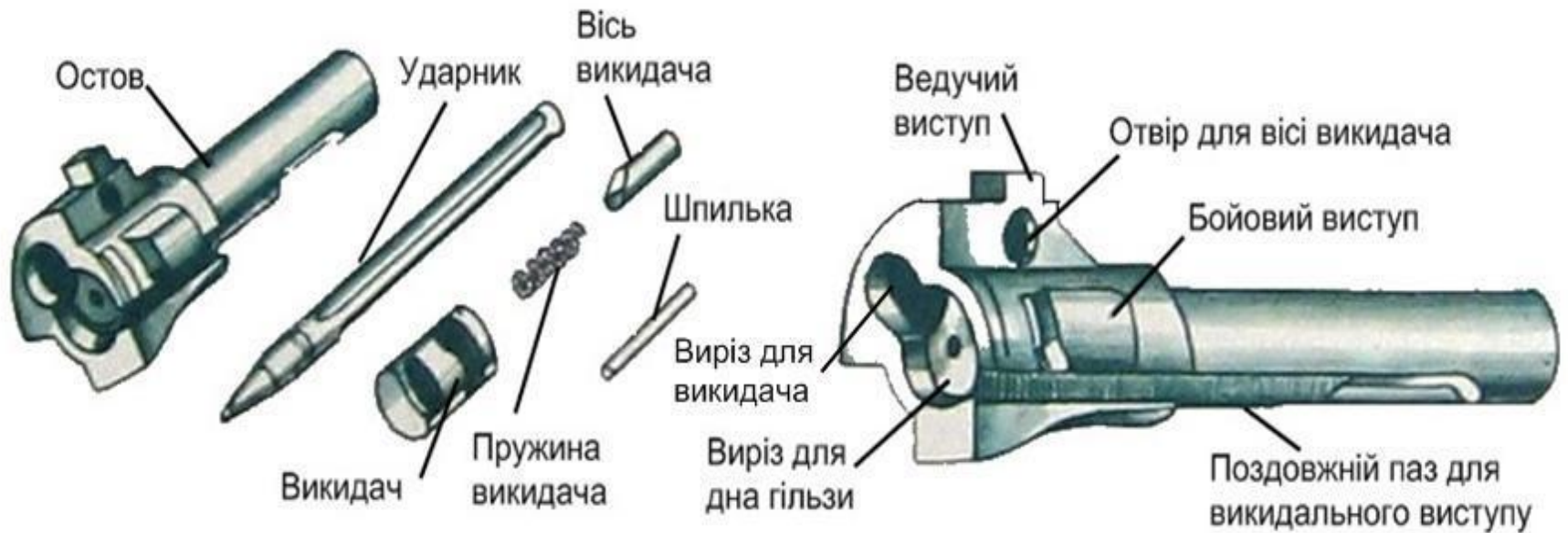
КРИШКА СТВОЛЬНОЇ КОРОБКИ

Затворна рама з газовим поршнем
служить для приведення в дію затвора
та ударно-спускового механізму.

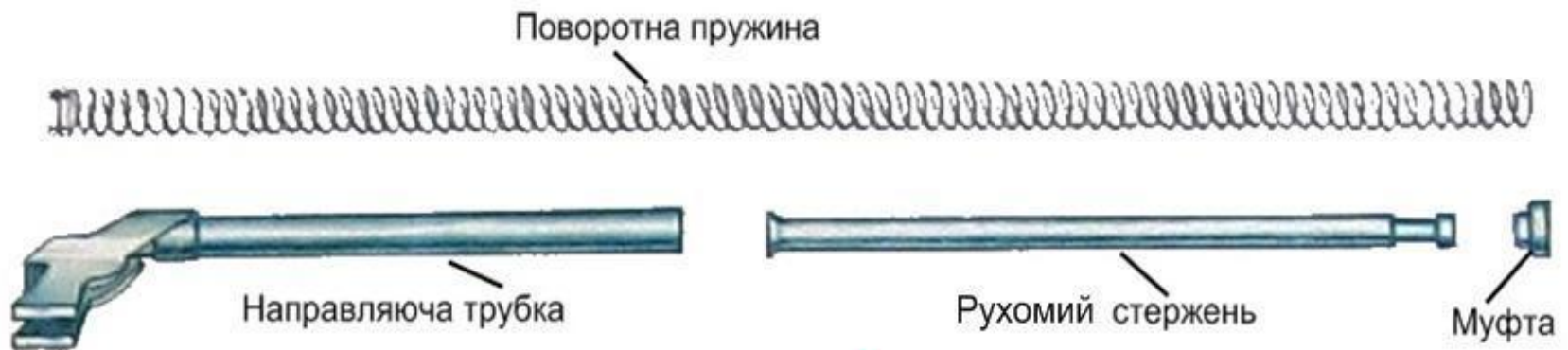
ЗАТВОРНА РАМА З ГАЗОВИМ ПОРШНЕМ

Затвор служить для досилання патрона у патронник, закривання каналу ствола, розбивання капсуля і викидання з

ЗАТВОР

Поворотний механізм необхідний для повернення затворної рами із затвором в попереднє положення.

ПОВОРОТНИЙ МЕХАНІЗМ

Газова трубка із ствольною накладкою
призначена для спрямування газового поршня і для захисту рук від опіків при стрільбі.

ГАЗОВА ТРУБКА ІЗ СТВОЛЬНОЮ НАКЛАДКОЮ

Ударно-спусковий механізм призначений для спуску курка з бойового зводу або із зводу автоспуску, нанесення удару по ударнику, забезпечення ведення автоматичного чи одиничного вогню, припинення стрільби, для запобігання пострілів при незапертому затворі і для постановки автомата на запобіжник.

Курок

Бойова пружина

Спусковий гачок

Перевідник

Шептало
одиначного вогню

Автоспуск

Уповільнювач
курка

Вісі

Пружина шептала
одиначного вогню

Пружина автоспуска

Пружина уповільнювача
курка

УДАРНО-СПУСКОВИЙ МЕХАНІЗМ

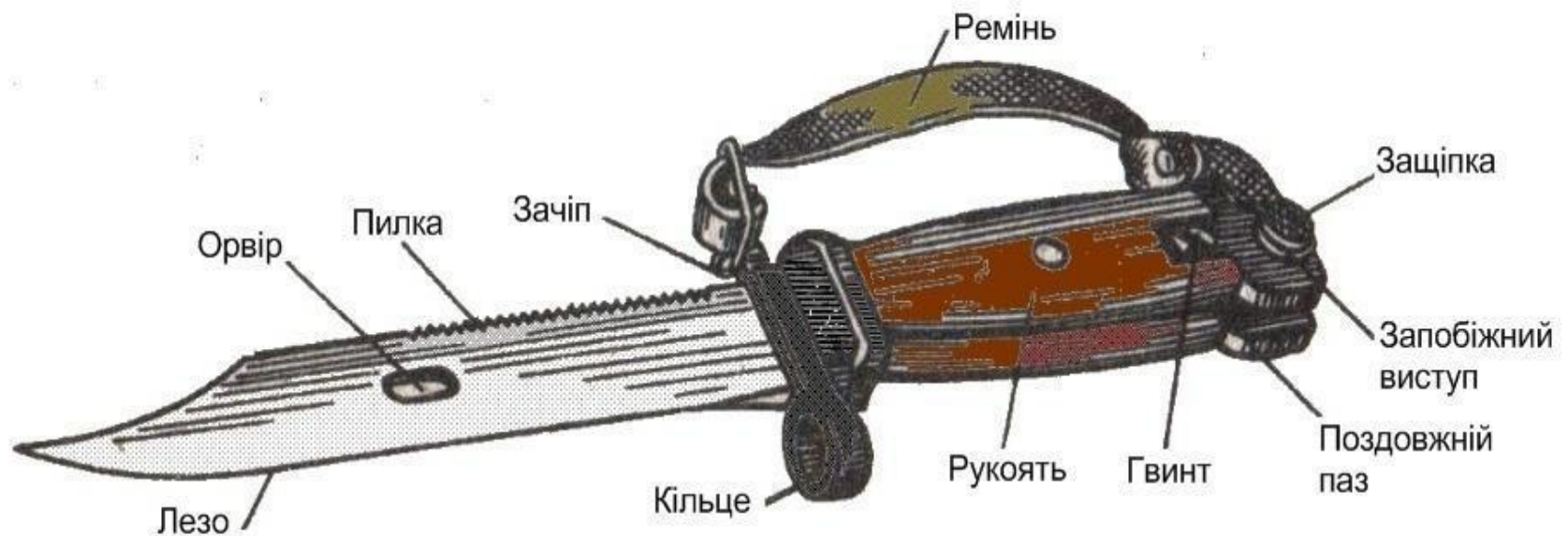
Цівка служить для зручності дії з автоматом і захисту рук від опіків.

Магазин призначений для розміщення патронів і подачі їх у ствольну коробку

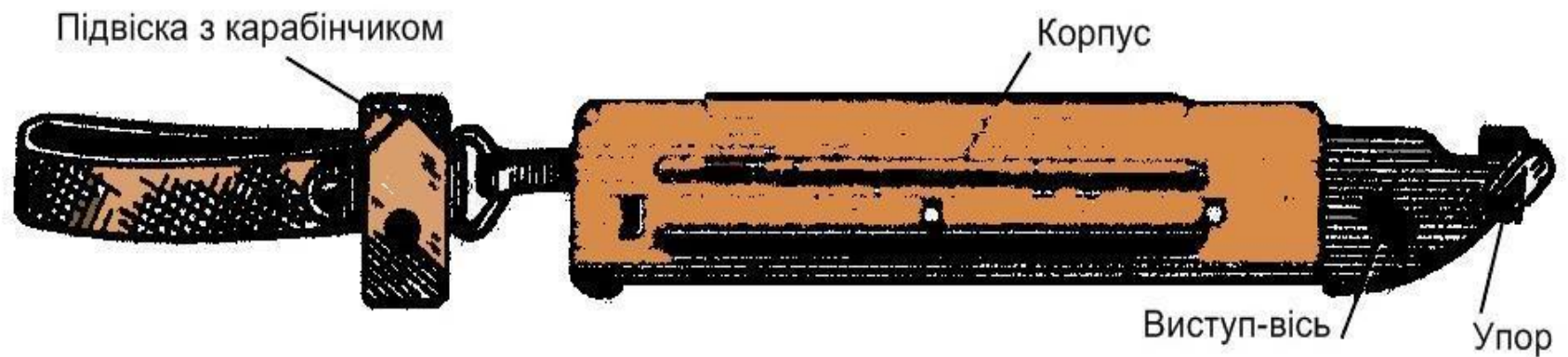

Багнет-ніж прикріплюється до автомата перед атакою і призначений для ураження противника в рукопашному бою

БАГНЕТ-НІЖ

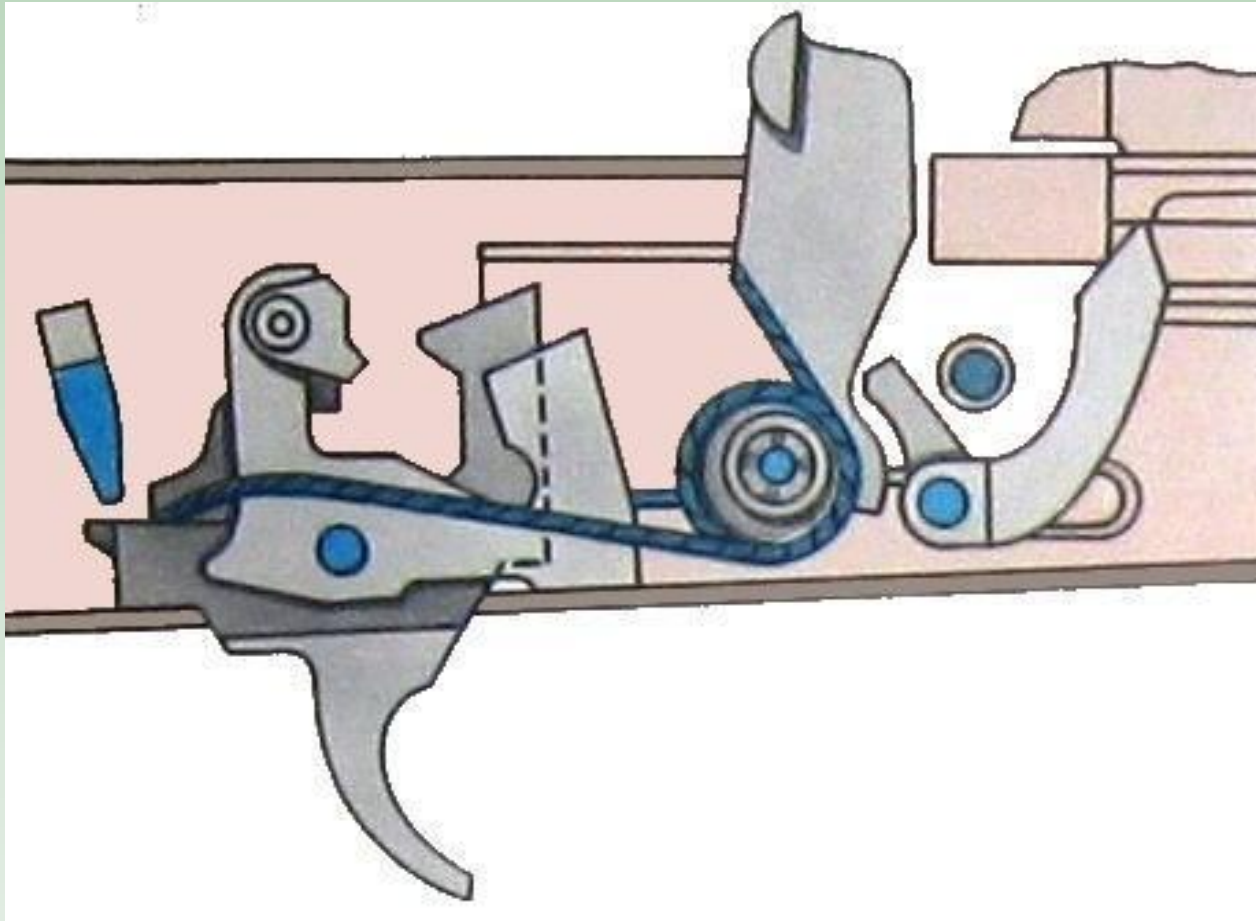
Піхви служать для носіння багнет-ножа на поясному ремені.
Використовуються із багнет-ножем для різання дроту

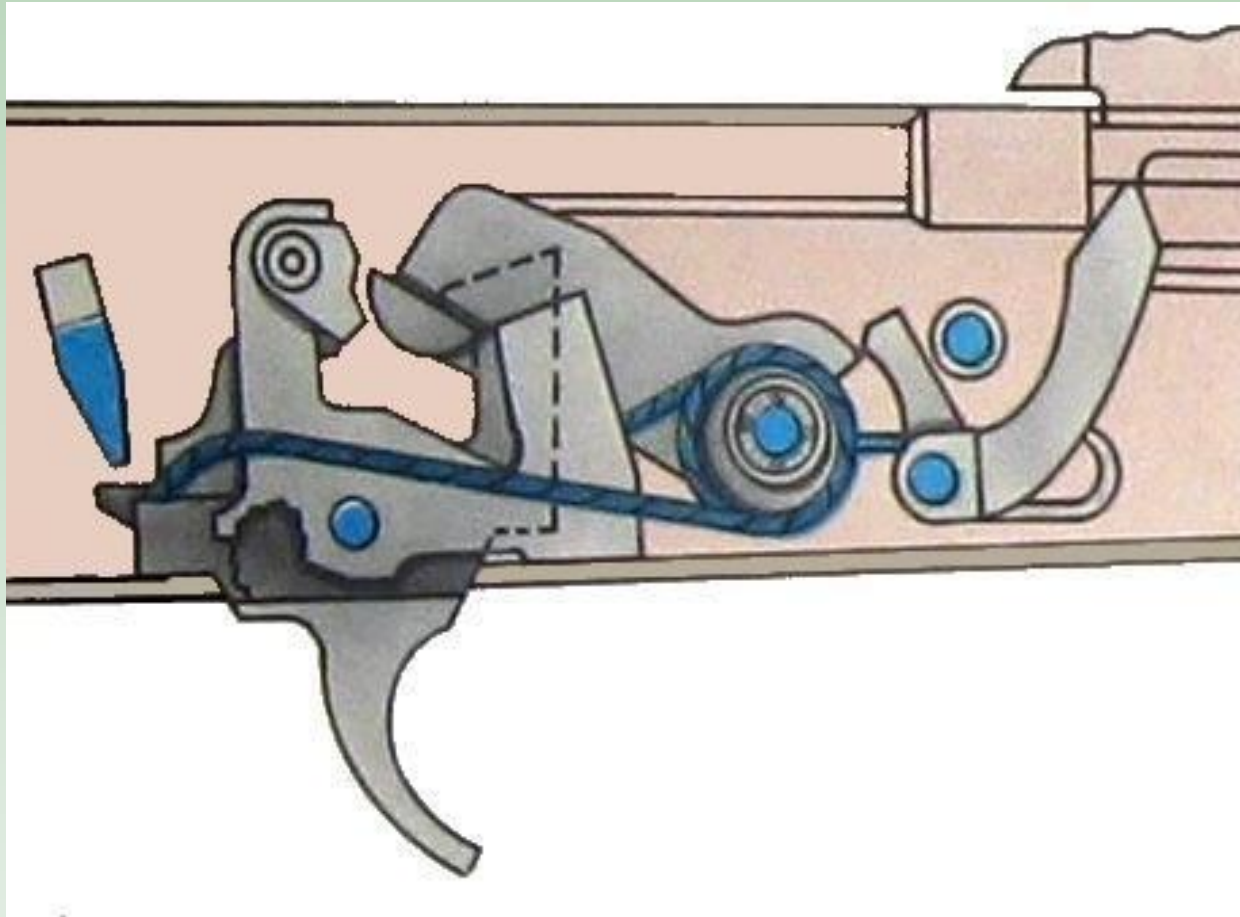
ПІХВИ

Робота частин і механізмів автомата

Положення частин ударно-спускового механізму до заряджання

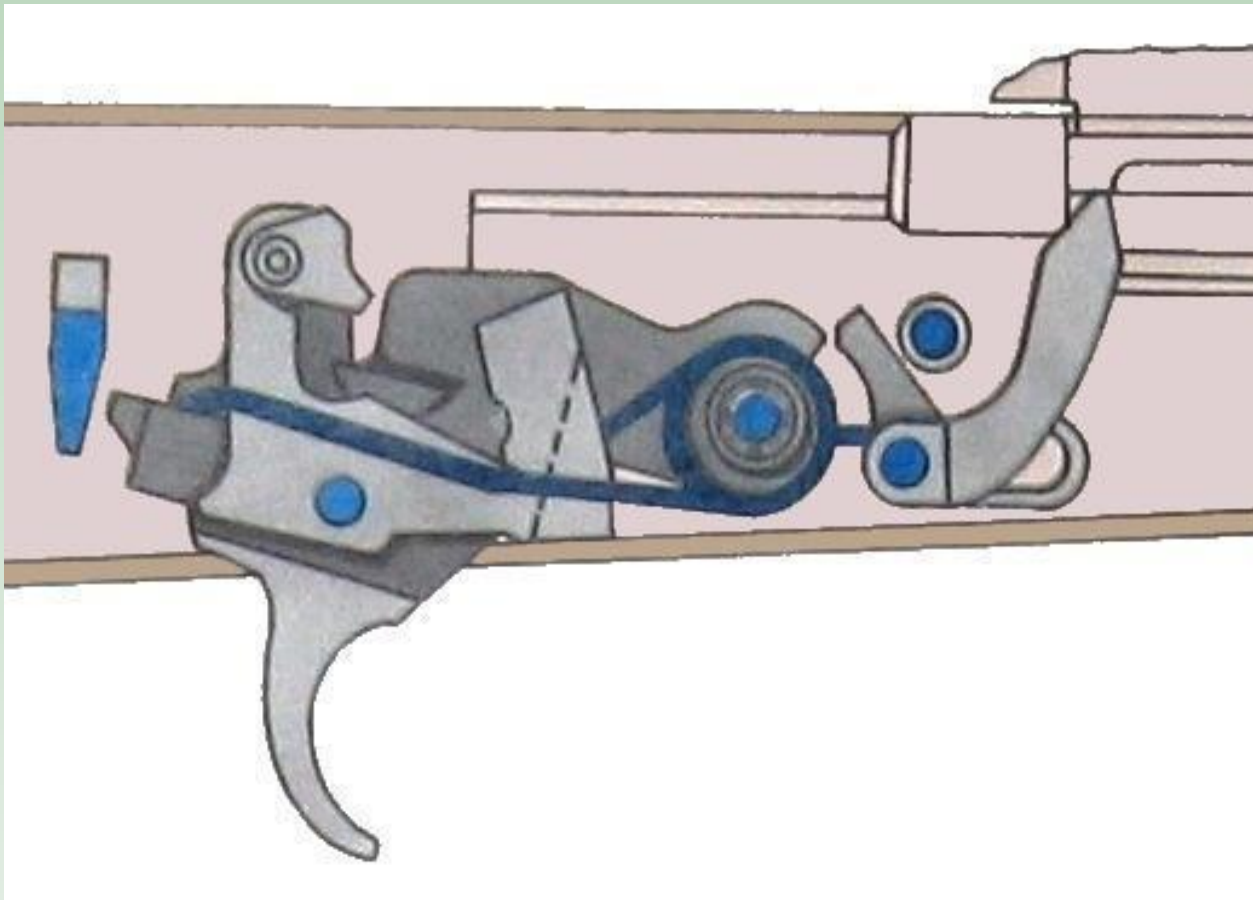

Положення частин ударно-спускового механізму **після заряджання** (перевідник в положенні АВ)

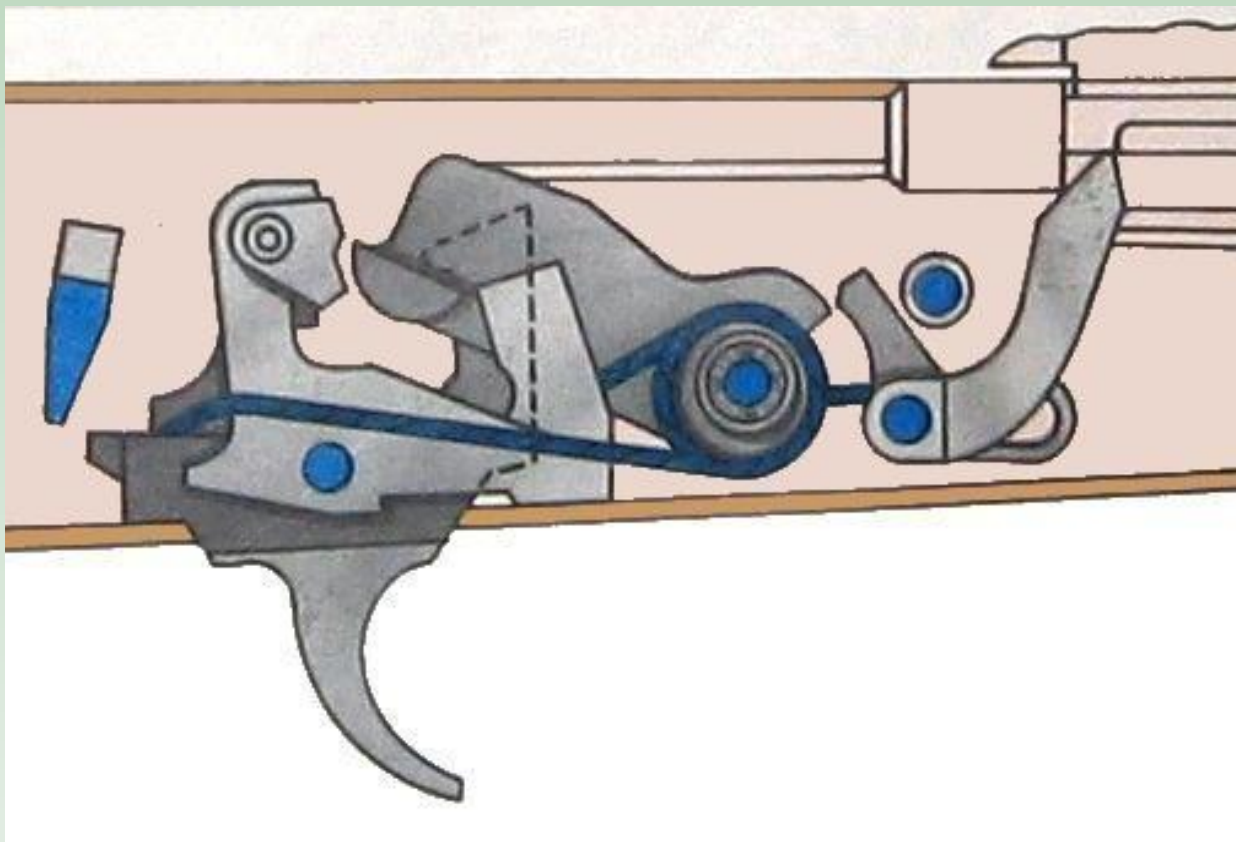
Положення частин ударно-спускового механізму **після пострілу**

(перевідник в положенні Од, спусковий гачок натиснутий)

Положення частин ударно-спускового механізму **після пострілу**

(перевідник в положенні Од, спусковий гачок відпущений)

Затримки під час стрільби

1. Неподача патрона
2. Утикання патрона
3. Осічка
4. Невикидання гільзи
5. Невиймання гільзи

**Догляд і
зберігання,
поводження із
автоматом**

Заходи безпеки при поводженні з автоматом і патронами

- ▣ Перевірити, чи автомат не заряджений
- ▣ Під час натискання на спусковий гачок, ствол автомата направляти вгору
- ▣ **Заборонено направляти заряджений або не заряджений автомат на людей**
- ▣ Не допускати ударів по капсулю патрона
- ▣ Не використовувати патрони з осічкою в навчальних цілях
- ▣ Автомат зберігати на запобіжнику

Чищення автомата виконують

- При підготовці до стрільби
- Після стрільби бойовими і холостими патронами
- Після наряду і польових занять без стрільби
- Кожного дня (в бойовій обстановці)
- Раз в тиждень (автомат не використовували)

Для чищення й змащення автомата застосовуються

- ❖ **рідке рушничне мастило** для чищення автомата й змащення його частин і механізмів (+50 до -50°C)
- ❖ **рушничне мастило** для змащення каналу ствола, частин і механізмів автомата після чищення (↑+5°C)
- ❖ **розчин РЧС** (розчин чищення стволів) для чищення каналу ствола й інших частин автомата після стрільби
- ❖ **ганчір'я або папір КВ-22** для обтирання, чищення й змащення автомата
- ❖ **ключчя** (коротке льоноволокно)

Чищення автомата проводити в такій послідовності

- Підготувати матеріали для чищення й змащення
- Розібрати автомат
- Оглянути приладдя і підготувати його для використання при чищенні
- Прочистити канал ствола
- Газову камеру, газову трубку і компенсатор
- Ствольну коробку, затворну раму, затвор, газовий поршень
- Решту металевих частин

Змащення автомата здійснювати в такій послідовності

1. Змазати канал ствола. Нагвинтити на шомпол протирку й накласти на неї ганчір'я, просочене мастилом. Ввести протирку в канал ствола з дулової частини й плавно просунути її два-три рази по всій довжині ствола, щоб рівномірно покрити канал ствола тонким шаром мастила. Змазати набійник і компенсатор.
2. Всі інші металеві частини й механізми автомата за допомогою промасленого ганчір'я покрити тонким шаром мастила. Зайве мастило сприяє забрудненню частин і може викликати затримки при стрільбі. Дерев'яні частини не змащувати. Після змащення зібрати автомат, перевірити роботу його частин і механізмів, вичистити й змастити магазини й приладдя, а потім автомат показати командирові відділення.

Автомат зберігається

- ▣ розрядженим
- ▣ магазин відокремлений
- ▣ багнет-ніж знятий
- ▣ курок спущений
- ▣ перевідник на запобіжнику,
- ▣ хомутик прицілу - на подільці "П".

Автомат знімається із запобіжника тільки під час ведення вогню.

Тема 4.2.3.

Малокаліберна гвинтівка

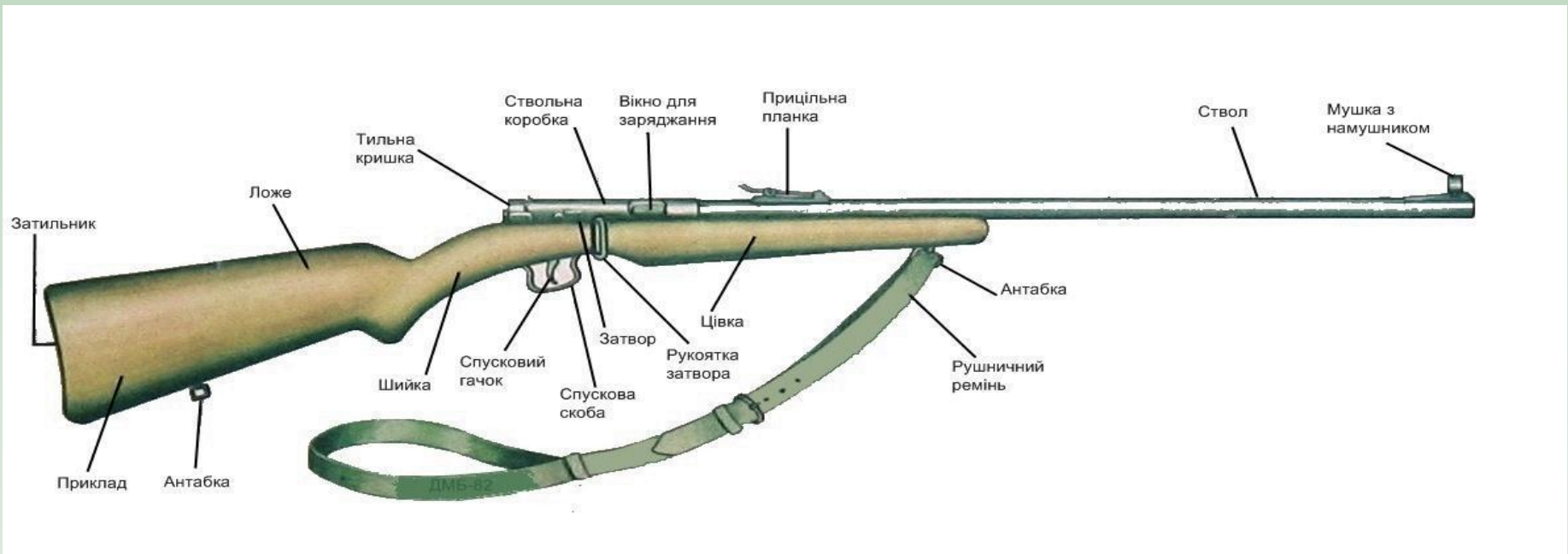
1. Призначення, бойові властивості, загальна будова малокаліберної гвинтівки.
2. Будова патронів.
3. Заряджання гвинтівки.
4. Заходи безпеки при поводженні з гвинтівкою і патронами.

Малокаліберна гвинтівка Тульського збройового заводу ТОЗ-8М, калібру 5,6 мм, з відкритим секторним прицілом, є безвідмовною і надійною в експлуатації, має високу купчастість бою. Гвинтівка ТОЗ-12 з діоптричним прицілом має діафрагми, змінні мушки, високу купчастість бою, призначена для початкового навчання із стрільби і тренування стрільців

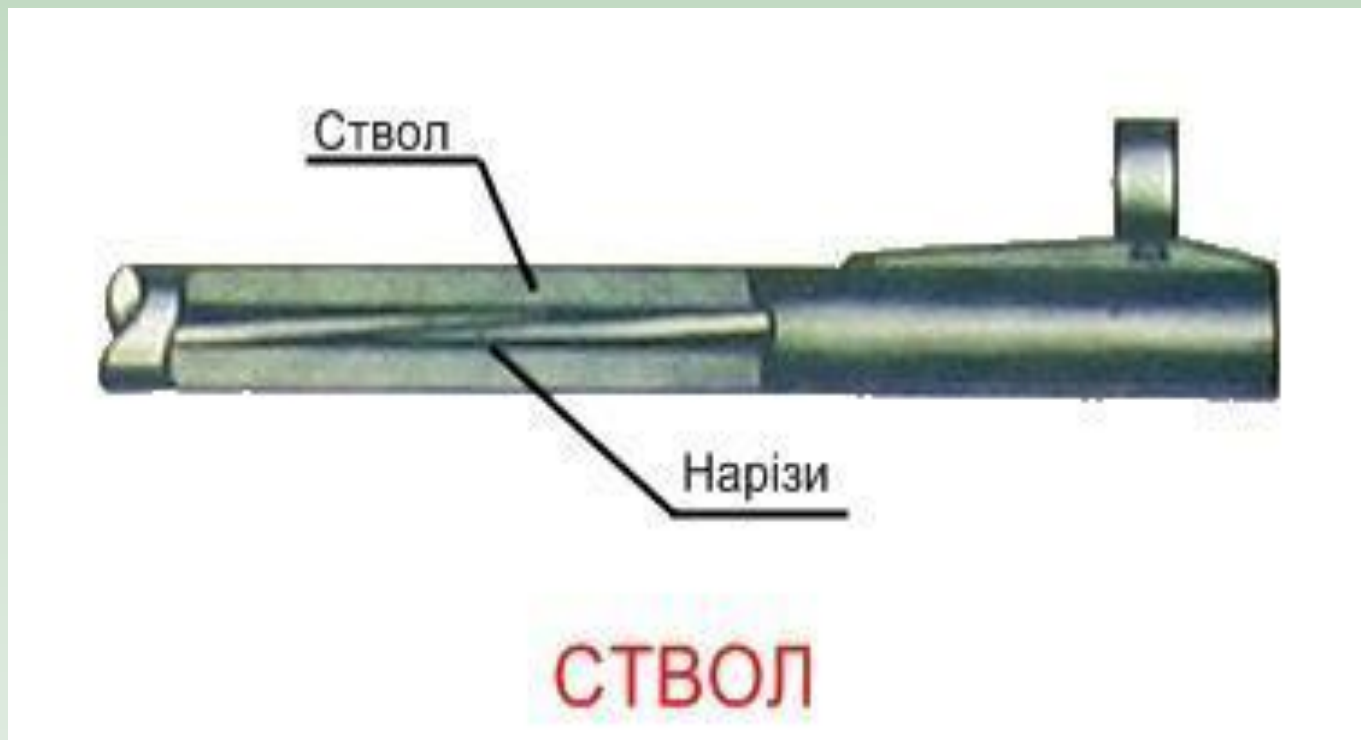

Характеристики	ТОЗ-8М
Калібр ствола, мм	5,6
Довжина гвинтівки, мм	1113
Довжина ствола, мм	640
Довжина прицільної лінії, м	587
Прицільна дальність, м	250
Найбільша дальність польоту кулі, м	1200
Убивча сила, м	800
Початкова швидкість польоту кулі, м/с	280
Швидкострільність, пострілів/хв	10
Число нарізів	4
Маса, кг	3,12

Загальна будова малокаліберної гвинтівки.

Ствол служить для спрямування польоту кулі.

Ствольна коробка призначена для розміщення затвора і спускового механізму.

Затвор використовують для того, щоб надсилати патрон у патронник, закривати канал ствола, здійснювати постріл, викидати стріляну гільзу

Спусковим механізмом здійснюється спуск курка з бойового зводу.

Прицільний пристрій служить для спрямування гвинтівки в ціль і надання їй потрібного кута прицілювання.

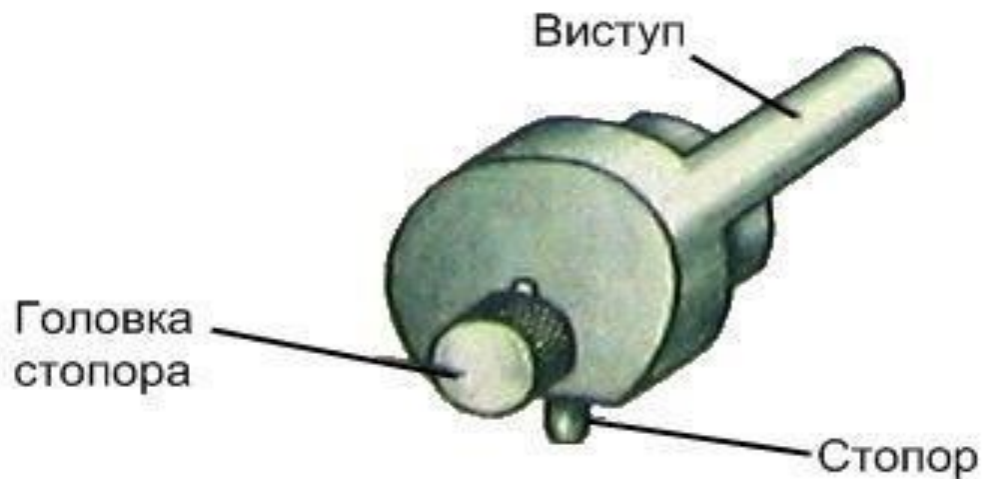

МУШКА

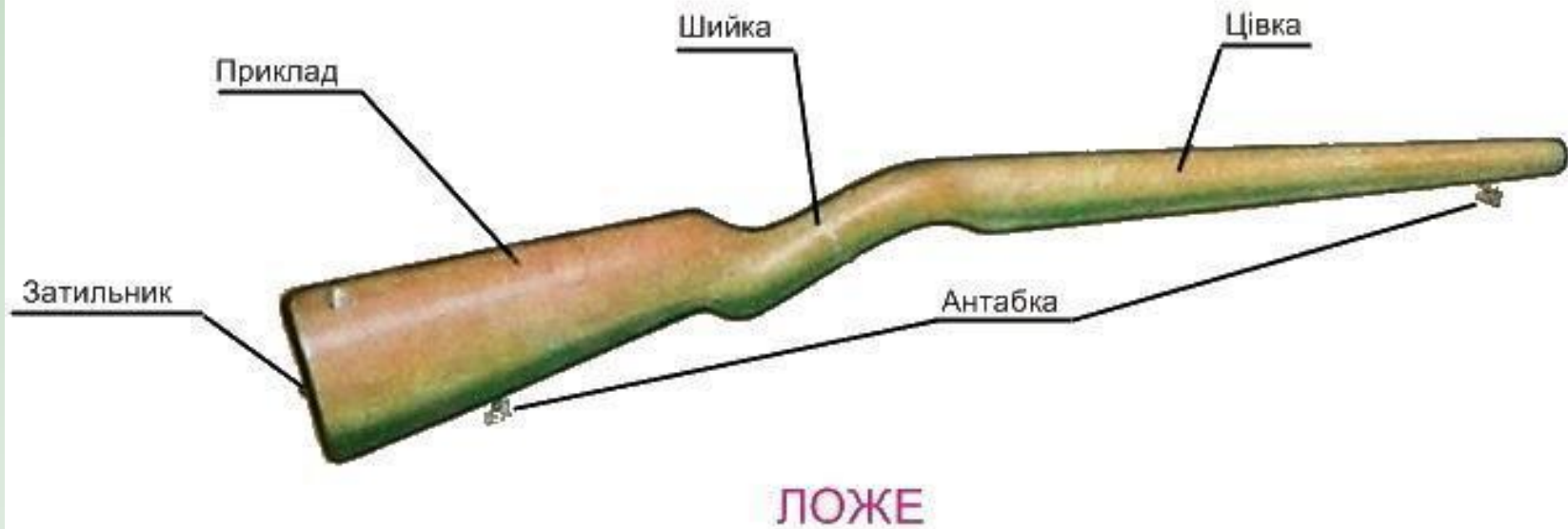
ПРИЦІЛЬНА ПЛАНКА

Тильна кришка захищає очі стрільця від опіку в разі прориву газу під час стрільби

ТИЛЬНА КРИШКА

Ложе з'єднує усі частини
гвинтівки, служить для зручності
при стрільбі

Для стрільби з малокаліберної гвинтівки використовуються так звані **унітарні патрони**. В них усі необхідні для стрільби елементи об'єднані в єдине ціле.

Заряджання гвинтівки

(виконують правою рукою)

1. Відкрити і відвести затвор назад
2. Взяти патрон великим і вказівним пальцем за шляпку
3. Вставити кулю в патронник
4. Великим пальцем підштовхнути патрон вперед
5. Подати затвор вперед і закрити

Заходи безпеки під час поводження з гвинтівкою і патронами

Забороняється:

- вести стрільбу з несправної зброї
- брати на вогневому рубежі зброю, торкатися її, підходити до неї без дозволу керівника стрільби, заряджати і передавати зброю без команди керівника
- прицілюватися в мішені навіть незарядженою зброєю, якщо біля мішеней перебувають люди
- спрямовувати зброю в бік або назад, а також у людей

Заходи безпеки під час поводження з гвинтівкою і патронами

Забороняється:

- виносити заряджену зброю з лінії вогню
- перебувати на лінії вогню тим, хто не входить до зміни, що стріляє
- залишати на лінії вогню заряджену або з відкритим затвором зброю
- використовувати гвинтівки і патрони до них з метою, не пов'язаною з навчанням
- розбирати патрони

Тема 4.2.3.

Пневматична гвинтівка

1. Призначення, бойові властивості, загальна будова пневматичної гвинтівки.
2. Заряджання гвинтівки.
3. Заходи безпеки при поводженні з гвинтівкою.

**Пневматична гвинтівка Іжевського збройового
заводу**

**ІЖ-38, калібру 4,5 мм, призначена для початкового
навчання стрільби в масових тирах**

Характеристики	ГЖ-38
Калібр ствола, мм	4,5
Довжина гвинтівки, мм	1040
Довжина ствола, мм	450
Довжина прицільної лінії, м	425
Прицільна дальність, м	10
Найбільша дальність польоту кулі, м	25
Початкова швидкість польоту кулі, м/с	230
Швидкострільність, пострілів/хв	10
Маса, кг	2,8

Загальна будова пневматичної гвинтівки.

Для здійснення пострілу необхідно:

- ❖ взяти гвинтівку однією рукою за шийку ложе, а другою натиснути донизу на кнопку важеля відкривання і трохи струснути гвинтівку
- ❖ повернути ствол навколо осі до крайнього заднього положення, внаслідок чого важіль зводу, долаючи опір пружини, поставить поршень на бойовий звід
- ❖ вставити кулю в канал ствола
- ❖ повернути ствол навколо осі до фіксації його в горизонтальному положенні.

Заходи безпеки при поводженні з ГВИНТІВКОЮ

Забороняється спрямовувати заряджену чи навіть розряджену гвинтівку в бік людей або тварин.

Зберігати чи залишати без нагляду гвинтівку зарядженою або на зводі.

Після закінчення стрільби потрібно завжди перевіряти відсутність кулі у стволі.

Не рекомендується розбирати гвинтівку, тримаючи ствольну коробку на вису, оскільки сильно викинута пружиною колодка спускового механізму може завдати травми.